

POLITIIKAN SEKOITTAMISESTA PEDAGOGIIKAN KANSSA

Meillä on paljon sosialidemokraatteja, jotka jokaisen tapion vaikutuksesta, jonka työläiset kärsivät erillisissä otteluissa kapitalisteja tai hallitusta vastaan, joutuvat pessimismin valtaan ja jättävät ylenkatseellisesti sikseen kaikki puheet työväenliikkeen korkeista ja suurista päämääristä vedoten siihen, että meidän vaikutuksemme joukkoihin ei ole riittävää. Mihinkäs meistä olisi! Mitäs me voisimme aikaansaada! sanovat sellaiset ihmiset. Ei maksa puhuakaan sosialidemokratian merkityksestä vallankumouksen etujoukkona, kun emme tunne kunnolleen edes joukkojen mielialaa emmekä osaa sulautua joukkoihin, nostattaa työväenjoukkoja! Sosialidemokraattien vastoinikäymiset kuluvan vuoden Toukokuun 1 p:nä voimistivat huomattavasti tätä mielialaa. Menshevikit eli uusiskralaiset tietenkin kiiruhtivat käyttämään sitä hyväksi esittääkseen vielä kerran erikoisena tunnuksena tunnuksen: joukkoihin! aivan kuin jonkun kiusaksi, aivan kuin vastaukseksi ajatuksiin ja puheisiin väliaikaisesta vallankumouhallituksesta, vallankumouksellis-demokraattisesta diktatuurista y.m.s.

Ei voida olla tunnustamatta, että tuossa pessimismissä ja hätäilevien uusiskralaisten sanomalehtimiesten siitä tekemissä johtopäätöksissä on eräs sangen vaarallinen piirre, joka voi aiheuttaa vakavaa vahinkoa sosialidemokraattiselle liikkeelle. Sanomattakin on selvää, että itsearvostelu on ehdottoman tarpeellinen jokaiselle elävälle ja elinkykyiselle puolueelle. Ei ole mitään sen typerämpää kuin omahyväinen optimisismi. Ei ole mitään sen oikeampaa kuin ohjeet siitä, että on vakituisesti ja ehdottoman välttämättömästi

syvennettävä ja laajennettava, laajennettava ja syvennettävä vaikutustamme joukkoihin, meidän puhtaasti marxilaista propagandaamme ja agitaatiotamme, meidän lähenemistämme työväenluokan taloudelliseen taisteluun j.n.e. Mutta juuri siksi, että nämä ohjeet ovat oikeita aina ja jatkuvasti, missä olosuhteissa ja tilanteissa tahansa, niitä ei saa muuttaa erikoisiksi tunnuksiksi eikä niillä voida puolustaa yrityksiä luoda niiden pohjalla jonkinlaista erikoisuuntaa sosialidemokratiassa. Siinä on raja, jonka ylitettyänne te muutatte nuo kiistämättömät ohjeet liikkeen tehtävien ja kantavuuden tyyppistämiseksi, ajankohdan päivänpolttavien ensivuoroisten poliittisten tehtävien doktrinääriseksi unohtamiseksi.

On aina syvennettävä ja laajennettava työtä ja vaikutusta joukkoihin. Ilman sitä sosialidemokraatti ei ole sosialidemokraatti. Ei yhtäkään järjestöä, ryhmää, kerhoa voida pitää sosialidemokraattisena järjestönä, ellei se suorita herkeämättä ja säännöllisesti tätä työtä. Kun me jyrkästi erkaanumme erilliseksi itsenäiseksi proletariaatin puolueeksi, niin tuon erkaantumisen koko merkitys on suurin piirtein siinä, että me aina ja herkeämättä suorittaisimme tuota marxilaista työtä, nostaisimme sikäli kuin on mahdollista koko työväenluokan tietoisien sosialidemokraattisuuden tasalle sallimatta minkäänlaisten, kerrassaan minkäänlaisten poliittisten myrskyjen — sitäkin vähemmän poliittisten dekoratiivimuutosten — vieroittaa meitä pois tästä jokapäiväisestä työstä. Ilman tätä työtä poliittinen toiminta muuttuisi kiertämättä leikiksi, sillä tällä toiminnalla tulee olemaan vakava merkitys proletariaatille vasta silloin ja vain siinä määrin, missä määrin se nostattaa määrätyn luokan joukot, saa sen kiinnostetuksi ja sysää sitä osallistumaan tapahtumiin aktiivisesti ja eturiveissä. Sanoimme jo, että tämä työ on tarpeen aina: siitä voidaan ja pitää muistuttaa jokaisen tappion jälkeen, sitä on tähdennettävä, sillä sen heikkous on *aina* eräs proletariaatin tappion syitä. Jokaisen voiton jälkeen siitä on myös *aina* muistutettava ja sen merkitystä tähdennettävä, sillä muutoin voitto tulee olemaan näennäinen, sen hedelmät eivät tule turvatuiksi, sen reaalin merkitys koko sen suuren taistelumme kannalta katsoen, jota me käymme lopullisen päämäärämme puolesta, tulee olemaan mitätön ja saattaa osoittautua jopa kielteiseksikin (nimittäin siinä tapauksessa, jos osittainen voitto tuudittaa

uneen valppautemme, heikentää epäluottamusta epävarmoihin liittolaisiin, antaa päästää ohitse hetken, jolloin on käytävä edelleen ja yhä päättäväisemmin hyökkäystä vihollista vastaan).

Mutta juuri siksi, että tätä työtä vaikutuksen syventämiseksi ja laajentamiseksi joukkoihin tarvitaan yhtäläisesti aina, niin jokaisen voiton kuin jokaisen tappionkin jälkeen, niin poliittisen seisauskauden kuin mitä myrskyisimmän vallankumouksellisenkin kauden aikana, juuri siksi sitä koskevasta ohjeesta ei saakaan tehdä mitään erikoista tunnusta, sen pohjalle ei voida perustaa erikoista suuntaa, ilman ettei uhkaa demagogiaan sekä etumaisen ja ainoan todella vallankumouksellisen luokan tehtävien madaltamiseen lankeamisen vaara. Sosialidemokraattisen puolueen poliittisessa toiminnassa on aina ja siinä tulee olemaan tiettyä pedagogiikan ainesta: pitää kasvattaa koko palkkatyöläisten luokkaa niiden vapaustaistelijain tehtävään, jotka käyvät taistelua koko ihmiskunnan vapauttamiseksi kaikesta sorrosta, pitää herkeämättä opettaa tämän luokan yhä uusia kerroksia, pitää osata lähestyä tämän luokan kaikkein sivistymättömmimpiä, kehittymättömmimpiä edustajia, joihin niin meidän tietemme kuin elämänkin tiede on vaikuttanut vähemmän, jotta kykenisimme puhumaan heidän kanssaan, kykenisimme lähestymään heitä, kykenisimme sitkeästi, kärsivällisesti nostamaan heitä sosialidemokraattisen tietoisuuden tasalle muuttamatta oppiamme kuivaksi dogmiksi, opettamalla sitä ei yksinomaan kirjan avulla, vaan myös noiden kaikkein sivistymättömmimpien ja kaikkein kehittymättömmimpien proletariaatin kerrosten osallistumisella jokapäiväiseen elämäntaisteluun. Tässä jokapäiväisessä toiminnassa, toistamme, on tiettyä pedagogiikan ainesta. Sosialidemokraatti, joka unohtaa tämän toiminnan, lakkaa olemasta sosialidemokraatti. Se on totta. Mutta meillä unohdetaan nyt usein se, että sosialidemokraatti, joka alkaa rajoittaa politiikan tehtäviä pedagogiikkaan, lakkaa myös — vaikkakin toisesta syystä — olemasta sosialidemokraatti. Se, jonka päähän pälkähtäisi tehdä tästä „pedagogiikasta” erikoinen tunnus, *asettaa se vastakkain* „politiikan” kanssa, luoda tämän vastakkainasettamisen pohjalla erikoinen suunta, vedota joukkoihin tämän tunnuksen nimessä sosialidemokratian „poliitikkoja” vastaan, hän vajoaisi heti ja kiertämättömästi demagogiaan.

Vertaus on aina ontuva, se on jo aikoja sitten tunnettua. Jokainen vertaus vertaa vain vertailtavien esineiden tai käsitteiden yhtä puolta tai vain muutamia puolia abstrahoiden väliaikaisesti ja ehdollisesti muut puolet. Muistutamme lukijalle tästä yleisesti tunnetusta, mutta usein unohdetusta totuudesta, ja vertaamme sosialidemokraattista puoluetta suureen kouluun, joka on samanaikaisesti alkeis-, keski- ja korkeakoulu. Tämä suuri koulu ei voi milloinkaan eikä missään oloissa unohtaa aakkosten opetusta, tiedon alkeiden ja itsenäisen ajattelun alkeiden opetusta. Mutta jos jonkun päähän pälkähäisi suoriutua korkeamman tiedon kysymyksistä aakkosiin vetoamisella, jos joku alkaisi asettaa tämän korkeamman tiedon (jonka voi saavuttaa sellainen ihmisryhmä, joka aakkosia opiskelemaan ryhmään verrattuna on monta kertaa pienempi) hatarat, epäilyttävät ja „suppeat” tulokset vastakkain alkeiskoulun vankkojen, syvällisten, laajojen ja perusteellisten tulosten kanssa, niin hän paljastaisi uskomattoman lyhytnäköisyytensä. Sellainen saattaisi jopa auttaakin suuren koulun koko merkityksen täydellistä vääristelyä, sillä korkeamman tiedon kysymysten hyljeksintä vain helpottaisi veijareita, demagogeja ja taantumuksellisia saattamaan ymmälle ihmisiä, jotka ovat käyneet läpi vain aakkoset. Tai verratkaamme puoluetta vielä armeijaan. Ei rauhan eikä sodankaan aikana saa unohtaa rekryyttien koulutusta, ampumaoppia, sotilasopin alkeiden laajaa ja syvällistä levittämistä joukkojen keskuuteen. Mutta jos manööverien tai tosiottelujen johtajat...*

Kirjoitettu kesäkuussa 1905

*Julkaistu ensi kerran v. 1926
V Lenin-kokoelmassa*

*Julkaistaan
käsikirjoituksen mukaan*

---

* Käsikirjoitus katkeaa tähän. *Toim.*